

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2012, Volume: 7, Number: 4, Article Number: D0106

NWSA-FINE ARTS

Received: April 2012

Accepted: September 2012

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Uğur Türkmen

Afyon Kocatepe University

uturkmen@aku.edu.tr

Afyon-Turkey

**MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARIN ŞEHİR VE SANAT İLİŞKİSİNDE ROLÜ
"İHVAN-I MUSİKİ TOPLANTILARI ÖRNEĞİ"**

ÖZET

Bu çalışmada; "şehir ve sanat ilişkisi", "şehir ve müzik felsefesi ilişkisi", "şehir yaşamında mesleki müzik eğitimi veren kurumların rolleri ve önemi" "müzik eğitimi ve kültürel miraslar" konuları üzerinde durulacaktır. Betimsel araştırma tekniği kullanılacak çalışmada; örnek olay incelemesi yoluyla Afyonkarahisar ilinin sosyokültürel değişim ve gelişiminde Devlet Konservatuvarının rolü ve önemi incelenecektir. Bu amaçla 15 günde bir düzenlenen ve sanat ve toplum üzerine müzikli sohbetlerin gerçekleştirildiği "İhvan-ı Musiki" toplantılarına katılan bireylerle odak grup görüşme tekniği kullanılarak toplanan veriler nitel araştırma yöntemlerine göre analiz edilecektir. Odak grup görüşmesinde açık uçlu bir soru ile tartışma açılacak ve "sanat ve şehir ilişkisinde mesleki müzik eğitimi veren kurumların rolü" üzerinde konu irdelenecektir. Çalışmanın şehir ve sanat, şehir ve kültürel değişim alanlarında yapılan çalışmalara katkı sağlayacağı ve alanında özgün bir çalışma olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Felsefe, Kültür, Miras, Değişim

**THE ROLE IN THE CITY AND ART OF THE INSTITUTIONS THAT GIVE PROFESSIONAL
MUSIC EDUCATION "THE CASE OF THE İHVAN-I MUSİKİ MEETINGS"**

ABSTRACT

This study concerns with "the city and the art association", "relationship between the city and the philosophy of music", "city life and the role and importance of professional music education institutions", "music education and cultural heritage". Study used descriptive research technique, through a case study of socio-cultural change and the development of the province of Afyon and the importance of the role of the State Conservatory will be studied. For this purpose, 15 days out of a conversation held with art and community "İhvan-Musiki" meetings, By using the techniques of focus group interviews with individuals will be analyzed according to qualitative research methods. Focus group will discuss and examine the subject on the open-ended questions "of Professional music education institution and the role of the relationship of art and the city". It is thought that the study will contribute to city and art, city and cultural exchange, and it is also thought that this study is original one.

Keywords: Music, Philosophy, Culture, Heritage, Exchange

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Müzik eğitimi gelişmeye açık, kültürel değerlerine önem veren bireylerin ve toplumların yaşantısında etken bir unsur olarak yer almıştır. Ülkemizde müzik eğitimi; amatör, mesleki ve genel müzik eğitimi olarak üç farklı adlandırma altında ama birbiriyle doğrudan ilişkili olarak sürdürülmektedir. Mesleki müzik eğitimi veren kurumların özel amaçları birbirlerinden ayrılrsa da genel amaçları birbirleriyle örtüşmektedir. Ülkemizde lisans düzeyinde üç farklı okul türünde mesleki müzik eğitimi verilmektedir ve okulların felsefesinde içinde yaşadıkları toplumların ve şehrin kültürel değişim ve gelişimine sanat ve sanat eğitimi yoluyla destek olmak, katkı sağlamak, gelenekleri gelecek kuşaklara aktarmak, somut olan ve olmayan kültürel mirasları koruyup kollamak gelmektedir.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırma; şehir ve sanat ilişkisinin belirlenmesi, mesleki müzik eğitimi veren kurumların ve ihvan-ı musiki toplantılarının bireylerin kültürlenme-kültürleşme ve kültürlenmelerindeki etkilerinin belirlenmesi, amacına hizmet etmektedir. Çalışma; mesleki müzik eğitimi veren kurumların ve bu kurumların ürettiği bilimsel ve sanatsal etkinliklerin şehir hayatındaki önemini ortaya koymaktadır. Bireylerin toplumsal ilişkilerinde, yeni ve farklı düşünceleri duymalarında, günlük yaşantılarında farkındalık yaratmalarında İhvan-ı Musiki toplantıları gibi etkinliklerin önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca araştırma, Türk eğitim araştırmaları içerisinde, konusu ve içeriği ile daha önce böyle bir çalışmanın yapılmamış olması nedenlerinden dolayı da önemlidir.

2.1. Problem Durumu (Problem Statement)

Çalışma; mesleki müzik eğitimi veren kurumların şehir ve sanat ilişkisindeki rolü nelerdir? Sorusuna cevap aramaktadır.

2.2. Alt Problemler (Sub Problems)

Araştırmanın problemini oluşturan ana probleme bağlantılı olarak şu alt problemlere cevap aranmıştır.

- Şehir ve sanat ilişkisi var mıdır?
- Şehir yaşamında mesleki müzik eğitimi veren kurumların rolleri nelerdir?
- Kültürleme-kültürleşme ve kültürlenme süreçlerinde müziğin rolleri nelerdir?
- İhvan-ı Musiki toplantıları şehir ve sanat ilişkisinde ne tür roller üstlenmektedir?

2.3. Sayılıtlar (Assumptions)

İhvan-Musiki toplantılarının bireysel, toplumsal ve kültürel gelişimde etkili olduğu, bu toplantılara katılan bireylerin iyi birer gözlemci oldukları, verdikleri cevaplara gönüllülük esasına dayalı olarak dürüstçe cevap verdikleri, odak grup görüşmesi yanında yarı yapılandırılmış görüşme tekniklerinin araştırma için uygun veri toplama yöntemleri olduğu sayılıtlılarından hareket edilmiştir.

2.4. Sınırlılıklar (Limitations)

Araştırma; yaş ve cinsiyet çeşitliliğine bakılmaksızın, İhvan-Musiki toplantılarına katılan, konuya duyarlı olan ve araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyenlerle, 2011-2012 eğitim öğretim yılı içerisinde gerçekleşen toplantılarla sınırlandırılmıştır. Veriler Son toplantıda elde edilmiştir.

2.5. Araştırmanın Modeli (Model of the Study)

Araştırma; Tarama modelini esas almaktadır. Afyonkarahisar yaşayan ve İhvan- Musiki toplantılarına katılan bireylerin gözlemlerini ortaya koyan bir durum tespiti yapmayı amaçlayan betimsel bir araştırmadır. "Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olaya ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır" (Kaptan, 1989;34). Araştırma aynı zamanda bir toplum bilim konusudur. Toplumbilim konusu, bir toplum halinde yaşayan insanlar ve bunlar arasında gerçekleşen toplumsal olaylar ve ilişkilerdir. İşte toplumbilim, bu ilişkilerin nasıl ortaya çıktığını, nasıl gelişip, değiştiğini, toplumsal bütün içinde ve toplumsal çevrenin ya da toplumsal yaşamın özgül koşulları içinde inceleyen bir bilim dalıdır (Güzen,1999:2).

2.6. Evren ve Örnekleme (Population and Sample)

Araştırmanın evreni; İhvan-ı Musiki toplantılarına katılanlar, örneklemini ise; bu evren içerinden araştırmaya katılmaya gönüllü olanlarla oluşturmuştur.

2.7. Veri Toplama Yöntemi (Data Collection Method)

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme uygulanmıştır. Karasar (1994:165) görüşmeyi, sözlü iletişim yoluyla veri toplama olarak tanımlarken, Ekiz (2003:62) görüşme metodunun sosyal bilim araştırmacıları tarafından değişik amaçlara ulaşabilmek için değişik formlarda kullanıldığını belirtir. İhvan-Musiki toplantılarına katılan bireylere 10 soru yöneltilmiş, sorular araştırmanın amacına uygun olarak düzenlenmiştir. Elde edilen veriler nitel çözümleme tekniklerine uygun olarak işlenmiş ve olduğu gibi bulgular kısmında yer verilmiş ve yorumlanmıştır.

3. TOPLUMSAL YAŞAM VE YABANCILAŞMA (COMMUNITY LIFE AND ALIENATION)

Bir arada olma ve toplanmalar; bireylerin değişim ve gelişimlerinde, kültürlenme-kültürleşmelerinde, mutlu, huzurlu doyuma ulaşmış ve sağlıklı düşünebilen birer varlık olarak yaşantılarını devam ettirmelerinde, diğer bireyler ve içinde yaşadıkları toplum ile daha sağlıklı ve etkili iletişim kurabilmelerinde, ahlak kuralları başta olmak üzere gelenek-görenek-kültürel değerler ve benzeri insana dair hemen tüm unsurları yaşayabilmeleri ve gelecek kuşaklara aktarabilmelerinde öncü ve etkin roller üstlenir.

Son iki yüzyılda toplumların yaşantılarında çok hızlı değişim ve gelişimler olmuş, teknolojik gelişmeler; hayatın her zerresine ulaşarak, bireylerin ve toplumların gündelik hayatları olmak üzere her alanda etkin roller üstlenmiştir. Bununla birlikte tüm bu gelişim ve değişimler insanları ve toplumları bir bakıma da uzaklaştırmış görünmektedir. "Artık e-posta, anlık iletiler, internet toplulukları ve chat odaları sanayileşmiş ülkelerdeki pek çok kişi için yaşamın gerçekleri haline gelmişken, bu tür etkileşimlerin doğası nasıldır ve bunların yaratacağı karmaşık durumlar nelerdir? Kuşkucular, e-posta ve internet yoluyla gerçekleşen dolaylı etkileşimin, yüzyüze toplumsal etkileşimde bulunmayan çok fazla sorun çıkardığını ileri sürmektedirler"(Giddens, 2008:192).

Teknolojik gelişmeler sonucu ortaya çıkan iletişimin insani olmadığını düşünenlerin, bir başka bakış açısı da bu tür iletişimlerin insanları tanımada engel teşkil ettiğiidir. Bilgisayarın arkasına saklanan, kimliklerini gizleyen bireyler toplum için aynı zamanda tehlike oluşturabilmektedirler. "Özellikle bu görüşü destekleyenler,

bilgisayara dayanan iletişim teknolojisinin, yanlış kimlikler arasına saklanan kişileri engelleme gücünün çok sınırlı olduğunu ileri sürmektedir. Bu aynı zamanda, kandırma, yanıltma, yönlendirme, duygusal aldatmalar v.s. de yaratacaktır" (Giddens, 2008:192-193).

Birbirlerinden kopuk bireyler, daha etkin iletişim kurabilecekleri, sorunlarını, düşüncelerini paylaşabilecek, huzurlu bir birey olma yolunda beklentilerini karşılayabilecek ortamların ihtiyacını artık bugün daha çok hissetmeye başlamışlardır. Toplanma ihtiyacı yalnızlaşan ve yabancılaşan bireyler için önemlidir. Bu ortamlar yoluyla; kendi düşüncelerini aktarabilmenin yanında, diğer insanların düşüncelerini öğrenebilecek, ne hissetlerini bilgisayar vb elektronik araçlar yoluyla değil yüz yüze iletişim ve etkileşimle daha fazla öğrenebilecektir. "Bir arada bulunmanın", diyor Boden ve Moloch (1994) "bedenin", 'hiçbir zaman yalan söylemeyen' bölümüne, gözlere 'ruhun pencerelerine' erişebilme etkisi vardır. Gözlerin karşılaşması tek başına, bir yakınlık ve güven derecesini gösterir; bir arada bulunan etkileşim içindeki insanlar, bedenin bu en incelmış bölümünün incelmış devinimlerini sürekli olarak gözlem altında tutarlar" (Giddens, 2008:196).

4. KÜLTÜRLEME-KÜLTÜRLEŞME VE KÜLTÜRLENME SÜRECİ (DOMESTICATION-ACCULTURATION AND ACCULTURATION PROCESS)

Sanat ve müziğin bugünün insanının etkileşimlerinde vazgeçilmez unsurlarından biri haline dönüştüğü düşünülmektedir. Yüzlerce yıl öncesinde sınırlı sayıda zümrenin, ailenin veya toplumsal sınıfa ait görülen sanat ve müzik, insanoğlunun sanayi toplumuna geçmesi sonucu yeni icatlar, teknolojik gelişmeler sonucu ortaya çıkan ürünler vasıtası ile çok geniş kitlelere ulaşabilmektedir. Evlerde, saraylarda, küçük dinlenme mekânlarında yapılan sanat ve müzik etkinlikleri artık aynı anda milyonlarca kitleye ulaşabilmektedir. Bu aynı zamanda özellikle kültürel etkileşim için fırsatlar sunmaktadır. İnsan değişmekte, dolayısı ile kültürde değişmektedir. Kültür olgusu, toplum, insan, eğitim süreci ve kültürel içerik gibi ana değişkenlerin ve bunlar arasındaki karmaşık ve karşılıklı ilişkilerin bütünüdür" (Güvenç, 2010:278).

Toplum, felsefe araştırmalarında toplum ve kültür birbirinden ayırt edilmemeye çalışılır. "Kültür geniş anlamda ele alındığında insanoğlunun zamanımıza kadar geliştirdiği, birlikte yaşadığı, bulduğu ve icat ettiği örfler, değerler, adetler, inançlar vb. hususları kapsar" (Küçükahmet, 2003:8).

Bu bütün içinde toplumla yaşayan, toplumu oluşturan, bireyler "Bir arada yaşayan insanların oluşturduğu varlık" (Güven, 1999:4) olarak tanımlanabilen toplumlar, kültürün aktarımı, kültürleme-kültürleşme ve kültürlenme süreçlerini daha etkin gerçekleştirebilmek için formal ve informal eğitim süreçleri yanında sanat ve müzikten yararlanmışlardır.

İnsan ihtiyaçlarının karşılanması, ekonomik, politik, sosyal ve kültürel olmak üzere dört alanda gerçekleşir (Erkan, 1998:7). Kültürel alan, toplumun bütünü için geçerli olan, geçmişten miras kalan ve öğrenilebilir olan değer, norm ve davranış kalıpları toplamından oluşur (Erkan, 1998:9).

Kültürleme; kişinin doğumundan ölümüne değin kendi toplumunun kültür içeriğini öğrenmesi, toplumca istenen, beklenen insan olması sürecidir..Aynı ölçüde toplumlarda, birbirinden az çok farklı görünen değişik kültürlerle yetişmiş, eğitilmiş birey ve grupların birbiriyle kültürel etkileşime girmesi, belli kültür alışverişi sonunda, karşılıklı olarak birbirinden etkilenip değişikliğe uğrayıp, çoğu zaman, üçüncü ve yepyeni bir kültür bileşiminin ortaya çıkmasına

kültürleşme...Kültürlenme; kültürlenme ve kültürlenme süreçleriyle yetişmiş ya da yetişen birey, grup ve toplulukların, birbirleriyle etkileşim süreci içinde yeni yeni kültür bileşimleri araması, kendi geleneksel kültürlerine özgün katkılarda bulunması, toplumda oluşan gizil güçlerin günlük yaşama girmesi, yeni öz ve biçimlerin denenip sınanması, toplumların kendi kendilerini yenileme sürecidir (Güvenç,2010:284-285-287).

Müziğin işlevleri kültürlenme-kültürleşme ve kültürlenme süreçlerinin etkin olarak gerçekleşmesine yardımcı olurlar. Çünkü müzik; bireylerin dengeli ve doyumlu, sağlıklı ve başarılı olmasını sağlar, bilişsel ve devinışsel yapıları üzerinde olumlu izler bırakır. Bireyler, bireyler ile toplum, toplumsal kesimler ve toplumlar arasında tanışma, anlaşma, kaynaşma, paylaşma, yaklaşma, işbirliği, birleşme ve bütünleşme sağlayarak toplumsal olarak iş görür. Kültürü artırıcı, kültürel özellikleri taşıyıcı ve kuşaktan kuşağa aktarıcı, kültürler arası ilişkileri zenginleştirici müziksel birikim ve etkinlikler yoluyla kültürel işlevlerini yerine getirir. (Uçan, 1994:13). Birol (2002:418), müziğin bireyler arasında bağ kurduğunu, ortak duygu ve düşüncelerin oluşmasını sağladığını, geçmiş ve gelecek kuşaklar arasında bağ kurduğunu belirtir.

"Müzik kültürü, müziğin bütün alan ve dallarında gelişkin bir kavrayışla belli müzikal ölçütlere göre davranışta bulunma düzeyini temsil eder" (Say, 2002:62).

5. SANAT FELSEFESİ VE MÜZİK (PHILOSOPHY OF ART AND MUSIC)

Sanat özelinde müzik; soyut, somut, öznel, nesnel, estetik özellikleriyle bireyin düşünce yapısında farkındalıklar yaratabilir. Ersoy (2002:6) sanatı insanla doğadaki nesnel gerçekler arasındaki estetik ilişki olarak tanımlar bu ilişkide üç aşamadan bahseder. Birinci aşamada sanatçı olan kişi doğadaki maddi özellikleri (renkler, sesler, hareketler ve çeşitli fiziksel dış tepkiler) algılar, ikinci aşamada bu algılar estetik amaçlar gözönünde tutularak hoşça giden biçimlere ve kalıplara dökülür. Son aşamada ise sanatçıda daha önceden var olan duygu ve heyecan durumlarına yeni algılar uydurulur.

Uçan (2005:123), sanatı "duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli durum, olgu ve olayları, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş gereçlerle anlatan özgün estetik bir bütün" olarak tanımlarken, Artut (2009:20), sanatı "bir düzenleme, bir sezgi olayı" olarak görür." Sanatsal bilgi: Gerçekle, çoğu kez estetik bir bağ kurmadır. Sanatta; hem etik, hem de estetik ölçütler vardır; ama baskın olan estetik özelliklerdir. Yani güzellik, hoşluk gibi insanda estetik duygular uyandıran nitelikler temele dayanır. Aynı zamanda sanatçı; ahlaki bir değeri, bir ideolojiyi, görüşü, savı da aktarma görevini üstlenebilir; ama bu işi yaparken, onları, kendi estetik anlayışıyla sentezler" (Sönmez, 2011:16).

Yaratıcılık, farkındalık, yenilik, düş gücü isteyen sanata felsefi açıdan yaklaşan sanat felsefesi; sanatın özünü, anlamını konu edinir. Sanat felsefesi; sanatın toplumlardaki işlevlerini inceler, sanat yapıtlarını etkileyen, dini, ahlaki, toplumsal etkenler üzerinde durur.

Fubini müziği bir prizmaya benzetir ve şunları söyler "asırlar boyu sürüp giden müzik düşüncesinin tümü kaçınılmaz olarak bir taraftan geniş anlamıyla müzik tarihinin kendisiyle, diğer taraftan kimi biçimlerde müziği ilgi nesnesi haline getirmiş olan disiplinlerle iç içe geçmiştir: matematik, psikoloji, akustik fizik, felsefi ve estetik spekülasyon, müzik sosyolojisi, dilbilim, vs. O yüzden, böylesi bir labirentte kaybolmak kolaydır; gene de, hiç şüphesiz, eğer

müzik bir bilgiyi canlandırmışsa ve farklı düşünürlerin ilgisini çekmişse, bu, müziğin çok biçimli ve çok cepheli bir gerçeklik olduğu ve de oldukça farklı açılardan görülebileceği anlamına gelir" (2006:20).

Müzik sadece toplumbilimcilerin araştırma alanı ve konusu olarak görülmemektedir. Fubini bu konuda şunları söyler. Sonuçta çok çeşitli meslek kategorileri arasında hangilerinin müziği doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendirdiğinin yazılabileceği açıktır: Filozoftan pedagog ve ahlakçıya, matematikçiden akustik fizikçiye, edebiyat eleştirmeninden politikacıya, sanat amatöründen uzman eleştirmen ve müzikologa, geniş anlamıyla tıpçıdan sosyologa pek çok farklı meslek grubu" (2006:20).

Müzik belki de en çok felsefeciler tarafından ele alınmış, üzerinde denemeler yapılmıştır. Filozofiz terimini kullanan, Pythagoras, Platon, Aristoteles bu alanda yazılar yazmışlardır. Gerçeği arama bilimi olarak ta tanımlanabilen felsefe bilimi yoluyla müzik ve sanat üzerinde fikir üretmişlerdir.

Müzik ve birey, müzik ve toplum üzerindeki etkileşimleri merak etmişler, anlamaya çalışmışlar, bilimsel bilgi oluşturmak için çaba sarf etmişlerdir.

Felsefenin ele aldığı konular; varlık, ahlak, bilim, bilgi, siyaset sanat, din'dir. Sanat felsefesi de; sanat temelli olarak tüm bu konularla ilgilenir.

Güzel, yararlı, hoş giden, farkındalık yaratan üretimler peşindeki sanatçıyı anlayabilmek için sanat felsefesine ihtiyaç duyulur.

Felsefe "sanatın özünün ne olduğu" üzerinde durur. Bu soru aynı zamanda "sanat felsefesi"nin de ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Kısaca sanat felsefesi; sanat ürünlerinin özünü ve anlamını konu edinir.

Kaplan; müzik tarihi, müzik estetiği, müzik sosyolojisi, müzik psikolojisi, müzik arkeolojisi, halk bilimi, akustik, organoloji, müzikoterapi, müzik terminolojisi bilim dallarının etnomüzikolojiyi desteklediğini belirtir ve müzik felsefesini "bir olgu olarak müzik nedir ve bu varlığın temeli nedir? Vb sorulara yanıt arayan" bilim dalı olarak tanımlar (2008:78)

6. MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLAR (PROFESSIONAL MUSIC EDUCATION INSTITUTIONS)

Genel olarak, eğitim, bireyde davranış değiştirme süreci (Demirel,1993;36) müzik eğitimi de müziksel davranış değişikliği geliştirme süreci olarak (Uçan,1994;14) tanımlanır. "Türkiye de müzik eğitimi 'örgün (okul içi)' ve 'yaygın (okul dışı)' olarak düzenlenmekte, 'genel' ve 'mesleki' olmak üzere iki ana çerçevede planlanıp uygulanmaktadır" (Uçan, 1994:41).

Eğitimci, yorumcu, besteci ve araştırmacı boyutlarıyla eğitim öğretim süreçleri devam eden Mesleki müzik eğitimi veren kurumlar; ülke sanat kültürüne katkıda bulunmakta, bireylerin ve toplumların değişim ve gelişimlerine yön vermektedirler.

20. yüzyılın başından bu yana sanat eğitimi kavramı, kavramsal ve genel anlamda, sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitimi tanımlamaktadır. Dar anlamda ise okullarda sınıflardaki ve ilgili bölümlerdeki bu alana ilişkin olarak verilen dersleri tanımlar (San, 2010:17).

Bugünün mesleki müzik eğitimi veren kurumlarının "İletişim ve Sosyal Yetkinlik" alanlarında en önemli hedefleri; alanındaki güncel gelişmeleri ve kendi çalışmalarını, alanındaki ve dışındaki gruplara, yazılı, sözlü ve görsel olarak sistemli biçimde aktarabilmek, sosyal

ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla incelemek, bunları geliştirmek ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçebilmektir. Bu hedeflerin gerçekleşmesi işinde sanat felsefesi ve kuramları önemli etken unsurlardandır.

Geleneksel toplumdan, sanayi toplumuna ve oradan da günümüz bilgi toplumuna geçişler sürecinde mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda değişmiş ve dönüşmüştür.

Eğitim kültürel sistemin bir alt sistemidir. Bu nedenlerden dolayı eğitimi "kasıtlı kültürlenme süreci", "kültürü yeni kuşaklara aktarma süreci" biçiminde tanımlayanlar vardır (Sönmez, 2011:56).

"Çağdaş uygarlığın kökleri olan antik çağın yüksek uygarlıklarında eğitim, dört alanı kapsıyordu: Felsefe (ve ahlak), matematik, müzik, beden eğitimi. İlk çağ uygarlıklarının anlayışı, "insan", "kültür" ve "eğitim" öğelerini kapsayan bir temel üzerine oturtulmuştu" (Say, 2007:82).

7. AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ DEVLET KONSERVATUVARI (AFYON KOCATEPE UNIVERSITY STATE CONSERVATORY)

Güvenç'e göre "eğitimsiz kültür, kültürsüz eğitim düşünülemez" (2007:14).

1999 yılında kurulan Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, beş farklı bölüm yapılanması, ulusal ve uluslararası bilimsel ve sanatsal etkinlikleri, Türk ve yabancı uyruklu nitelikli eğitimci kadrosu ile eğitim ve kültür ilişkisi kuran bir felsefe temelinde eğitim öğretim faaliyetlerine devam etmektedir. Kurumun 2011-12 eğitim öğretim yılında gerçekleştirdiği bilimsel ve sanatsal etkinlik sayısı 132 olarak belirlenmiştir. Afyonkarahisar'ın sosyoekonomik ve sosyo-kültürel değişimi için projeler üretilmiştir.

Bunun en belirgin örnekleri; 1300 çocuğun sahneye çıktığı "23 Nisan Korolar Şenliği", 200 çocuğun sahneye çıktığı "Amatör Çalgıcılar Festivali", 100'e yakın çocuk ve gencin eğitim aldığı "Çocuk ve Gençlik Koroları", Uluslararası Sultan Divani ve Mevlevilik Sempozyumu, Müzik Eğitimcileri Çalıştayları ve Uluslar arası Marsyas Festivali'dir.

Özellikle il içi konserler ve tüm ulusal ve uluslararası projeler Afyon ilinin değişim ve gelişimine katkı sağlamaktadır.

8. SOSYAL HAYAT VE İHVAN-I MUSİKİ TOPLANTILARI (SOCIAL LIFE AND MEETINGS OF THE İHVAN-I MUSIC)

Cuvillier'in düşünceleri İhvan-Musiki toplantılarının özünün daha iyi anlaşılabilmesi için önemlidir.

"Bugün artık hiç kimse ahlaklılığı tümüyle bireysel bir iş sayamaz. Bizim idealimiz, ne eski Yunan bilgesinin, ne de Orta Çağ evliyasının, ne de on yedinci yüzyıl "namuslu adamının" idealleridir. Yunan bilgesi, her şeyden önce, kendisinde bir ruh durgunluğu arardı. Onun ideali, hiçbir şeyden rahatsız olmamak, Cumhuriyetin yıkılmasını bile umursamayan bir "vurdumduymazlık içinde "yaşamaktı. Orta Çağ evliyasının (azizinin) ideali de bu dünyayı hiçe saymak, öteki dünyaya bağlanmaktı. On yedinci yüzyıl "namuslu adamının" ideali ise, sadece kendi zekâsını donatmak ve kralların gözüne girmekti. Bugün fildişi kulesine çekilip de sadece kendi benliğini geliştirmek isteyen bir adamı ayıplıyoruz. Ortak çalışmayı gerektiren sosyal işler dururken, köşesine kapanıp mistik bir yaşantı içinde iç huzuru arayan bir adama hatta kızıyoruz bile. Daha ileri gidenler var: Bazı çağdaş sosyologlar gibi birçok düşünürler "ahlak, ancak grup hayatının bulunduğu yerde başlar", "tek başına kişilik geliştirmesi hiçbir ahlaki değer taşımaz" demektedirler. Başka türlü söyleyelim:

Artık biz iyice anlıyoruz ki birey, kendi kendisini bir "mutlak" olarak değerlendiremez. Bir kişilik kazanma görevi yanında, en sosyal, en sokulgan bir kimse olmak, toplum ile ilişki kurmak, mümkün olduğu kadar sosyal hayata katılmak görevi de vardır. Şurası gerçektir ki ahlaklılık, büyük ölçüde sosyal kaynaklıdır ve şayet insan bugün çok üstün bir saygı konusu oluyorsa ona bu saygınlığı verdiren, topluluktur. Diğer yönden birey, tüm anlamıyla, ancak toplum içinde ve onun yardımıyla gelişebilir. Bir köşeye çekilen insan, kendi kendisini öldürmüş olur. Sosyal hayat, bütün özel amaçlarımızın baş koşuludur. Bu amaçları bize aşıl原因 ve geliştiren, topluluktur. Fakat şurasını da göz önünde bulundurmalıyız ki, söz konusu olan topluluk, yani bireyin ahlaki hayatına katılacağı topluluk, sadece içinde bulunduğu toplum değildir. Gelişmeye yönelen, daha doğrusu gelişmesine bizzat yardım ettiğimiz toplumda hesaba katılmalıdır.. İnsan içinde yaşadığı toplumun kuruluşlarla dolu olduğunu bilmeli ve onları gidermek için gözü pek çe sosyal hayata karışmalıdır. Zamanımızın felaketleri ve ahlaksızlıkları içinde kendi dertleriyle inleyen nice namuslu insanlar vardır ki karın doyurabilecek her hangi bir bulabildikleri takdirde hallerinden memnun olurlar. Hiç kuşkusuz bu bencil rahatlık yeterli değildir. Hiçbir mesleki kurul, hiçbir siyasi parti, hiçbir bilimsel, edebi veya artistik topluluk yoktur ki, tam anlamıyla yetkin olabilsin. Yine hiçbir dini kurum veya felsefe grubu yoktur ki, üyeleri bakımından en üstün insanları bir araya getirmiş olsun. Bu grup veya kurumların yaşantılarına katılmak, hiç kuşkusuz bize daha yüksek, daha zengin bir yaşayış sağlayacaksa da bazı üzüntüler, karamsarlık ve umutsuzluklar vereceği de bir gerçektir. Bununla beraber kuşkulandırmaya ve çekinmeye yer vermememiz gerekir: Ahlaki hayatın dolgunluğu, zenginliği biraz da bu umutsuzluk ve kırılmalar pahasına mümkün olur (1972:133-135).

Toplantılara X. Yüzyılın ikinci yarısında merkezi Basra'da olan siyasi-dini bir birlik olan "İhavaüssafa" ilham olmuştur. Bu topluluğun gayeleri arasında; yardımlaşma, fikir alışverişi yapma, ahlak temelli risaleler yayınlama vardır. "Onların felsefi temayülleri, kadim yunan, iran ve hind hikmedinin eski mütercim ve iktitafçıların felsefi telakkileri ile birdir. Hermes ile Pythagoras, Socrates ile Eflatun'un sık sık zikri geçmekte, Aristo ise daha muteber sayılmaktadır. (İslam Ansiklopedisi, 1993:946)

İslâm dünyasının en önemli ekollerinden olan İhvân-ı Safâ'nın "Risaleler" adlı eserleri, Hermetik, Pythagorien ve Neo-Platonist düşüncelerin adeta vahy süzgecinden geçirilerek ele alındığı bir ansiklopedi niteliği taşır ve kendilerinden sonraki düşünürlere de yüklü bir bilgi malzemesi sunar (Çetinkaya,1995:7-8).

"İhvân-ı Safâ Risalelerinin beşinci risâlesi, musikiye ayrılmıştır. İhvân-ı Safâ İslâm düşünce tarihinde, gerçi bugüne pek azı ulaşmış olmasına rağmen el-Kindî ve Kitâbu'l Mûsikî el Kebîr'in yazarı el-Fârâbî'den sonra, mûsikî ile ilgili en geniş ve en ciddi eserlerden birini yazmıştır. İhvân-ı Safâ Risalelerinde, sesin dinlendirici, neşelendirici, cesaret verici, üzücü, kin ve nefret hislerini körükleyici ve insanı kızdırıcı, kin ve nefret hislerini aynı zamanda izale edici, barışı sağlayıcı ve sevdirci özellikleri anlatılmaktadır. İhvân-ı Safâ mûsikîyi ilk bulanın ve kullananın filozoflar olduğu inancındadır" (Çetinkaya,1995:87).

İhvân-ı Safâ müzik hakkında şu açıklamayı yapar. "Mûsikî konusundaki risâlelerimizin amacı, bütün dünyanın aritmetik, geometri ve müziksel ilişkilerle uyum içinde olduğunu göstermektir. Orda

evrensel âhengin gerçekliğini detaylı bir şekilde açıkladık" (Çetinkaya, 1995:91).

Bazı kaynaklara göre 52 bazılarında göre 51 risaleden oluşan, rasyonalistlerin ya da bunlara zıt Nusayrilik'e ait kişilerin yazdığı öne sürülen ama en çok ilgiyi İsmailer'in gösterdiği İhvân-ı Safâ risaleleri "dört ana gruba ayrılmaktadır. Bu dört grup; matematik, fizik, psikolojik-entelektüel, ilahiyat ve fıkıh olarak kabul edilmektedir (Çetinkaya, 1995:86).

İlerlemecilik (progressivizm) pragmatik felsefeye dayanır ve onun eğitime uygulaması olarak kabul edilir. Bu felsefenin savunucularından John Dewey' e göre bilimsel yöntemin basamakları:

- Güçlük yaratan bir durumla karşı karşıya kalma,
- Bu durumda problemi keşfedip, tanıma,
- Olası çözümleri belirleme ve deneceler kurma,
- Denenceleri sınama, sonuçlarını düşünme,
- Uygulama sonuçlarına göre denenceleri askıya alma, değiştirme, onarma olarak sıralanabilir (Sönmez,2011:95)

Bu felsefeye ait bilimsel yöntem basamakları İhvan-ı Musiki toplantılarının da başlamasına temel teşkil etmiştir.

Konservatuvar güçlük yaratan bir veya birkaç durumla karşı karşıya kalmaktadır. Konservatuvarca üretilen bilimsel ve sanatsal etkinliklere yöneticilerin ve halkın katılmaması, müziği sadece bir eğlence aracı olarak görme, konservatuvarı ve etkinliklerini önemsememe, halkın ve yöneticilerin konservatuvarla az iletişim içinde olması vb.

Bu ve benzeri durumlardan problem keşfedilmeye ve tanınmaya çalışılmıştır.

Olası çözümleri belirleme ve deneceler kurma aşamasında İhvan-ı Musiki toplantıları gündeme gelmiştir.

Denenceler toplantılar sırasında ciddi bir gözlem yoluyla sınanmış, sonuçları üzerinde düşünülmüştür.

Uygulama sonuçlarına göre denenceler de değiştirme, onarmalar yapılmıştır.

Kısaca toplantılar hakkında şunlar söylenebilir.

- Toplantılar Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı eğitimcilerinin desteği ile başlatılmış ve sürdürülmüştür.
- Toplantılara belli bir zümre davet edilmemiş ve gönüllük esasına göre davetler yapılmış, gelenler hoşgörü ile kabul edilmiştir.
- Konular toplantı sonunda irticalen belirlenmiştir.
- Toplantıların merkezinde müzik olmuş, müziğin bireyleri çeken bir unsur olduğu felsefesinden hareket edilmiştir.
- Mekân derdine düşülmemiş, uygun olan her ortam değerlendirilmiştir.
- Toplantılara sürekli katılımların olabileceği gibi zamanla artmaların ve eksilmelerin de olabileceği öngörülmüştür.
- Müzik ve felsefe, din, sosyoloji, günlük yaşam, tıp, psikoloji vb konular üzerinde durulmaya çalışılmıştır.
- Hiçbir kişi, kurum ve kuruluş hakkında konuşulmamış, siyaset ve din felsefi bakımdan ele alınmıştır.
- Toplantılar yoluyla "sosyal bütünleşme, sosyal gelişim, sosyal barış" ortamı hedeflenmiştir.
- Şehir hayatına felsefi temelli bir düşünce ve üretim ile katkıda bulunulması amaç edinilmiştir.

- Yaş, cinsiyet, meslek, ırk, dil ve din ayırdımı olmaksızın "fikir tartışmaları-konuşmaları" gerçekleştirilmeye çalışılmıştır.

9. BULGULAR VE YORUM (RESULTS AND CONCLUSION)

Şehir ve sanat ilişkisinde rol oynayan etkenlerin belirlenmesi, İhvan-ı Musiki toplantılarının şehir hayatındaki rolünün belirlenmesine yönelik çalışmada elde edilen verilerin işlenmesinde birbiriyle örtüşen düşünce ve sonuçlara yer verilmemiştir.

Katılımcıların; Şehir Ve Sanat İlişkisine Yönelik Düşünceleri Nelerdir?

Bu alt problemin yanıtlanması için yöneltilen iki soruya verilen cevaplarda katılımcılar; şehir ve sanat ilişkisinin gerekli olduğunu, sanatın halk için yapılması gerektiğini, şehir halkının, birbirlerine karşı daha hoşgörülü, anlayışlı, estetik beğenisi yüksek, yaşam standartları konusunda duyarlı ve kaliteli yaşama istekli olabilmesi için sanatla iç içe olması gerektiğini, estetik değerlerinin gelişmesi, çevrelerine olan ilgi ve koruma düşüncesini arttıracığından gerek çevre temizliği gerekse şehir güzelliğinin gelişmesine katkıda bulunacağını, sanatsal beğeni düzeyi yükselen bireyler çevre ve şehir bilinci kazanabileceklerini, bu nedenle gerek belediyelerin gerekse üniversite ve şehirdeki diğer kurumların sanatsal değerlere çok daha önem vermesi ve estetik değerleri kazandıran sanat ürünlerini şehir halkıyla paylaşması ve şehir halkını alıştırmaları en gerekli siyasi adım olarak görmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Katılımcıların bireylerin şehir ve sanat ilişkisinde özellikle çevre bilinci, estetik duyguların gelişimi konularına değinmeleri dikkat çekicidir.

Şehir ve sanat ilişkisinde rol oynayan etkenler, kurumlar konusunda katılımcılar; üniversiteler, Belediyelerin, sanat eğitimi veren kurumların önemli olduğunu, bu kurumların dışında önemli faktörlerden biri de şehrin önde gelen zenginleri olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca bütün kurumların bireysel çabaları yanında, birlikte hareket etmeleri çok önemli olduğunu vurgulamışlardır. Katılımcıların; sanatı destekleyen bireylerin ve kurumlara önem verilmesi gerektiğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Katılımcılara Göre Mesleki Müzik Eğitim Veren Kurumların Şehir Hayatındaki Rollerini Nelerdir?

Bu alt problemin yanıtlanmasında yöneltilen sorulara verilen cevaplardan katılımcıların; mesleki müzik eğitimi veren kurumların şehir yaşamına etkileri olduğunu ve bu kurumlara çok iş düştüğünü, halkı sanat konusunda aydınlatıp eğitecek olan kurumların başında, mesleki müzik eğitimi veren kurumların geldiğini, bu kurumların buldukları bölgeye çok ilginç ve çarpıcı bir şekilde hoşgörü ve estetik bir güzellik kattıklarını, özellikle şehir içerisinde yer aldıklarında topluma daha fazla nüfuz edebildiklerini, ayrıca müziğin hissettirmeden disipline sokan bir yapısı olduğunu ve bu durumun şehir halkı üzerinde de etkili olduğunu düşündükleri belirlenmiştir.

Katılımcılara göre bu kurumlar; halkı, üniversiteyi, Valilikleri ve belediyeleri bilinçlendirmektedir. Ortak bir bilinç yaratıp, her kuruma bu konuda roller vermektedir. Bireylerin ve toplumun müzik beğenilerini yükseltmekte, müziğin farklı türlerini daha yakından tanıma fırsatı sunmakta, konser ve festival gibi etkinliklerde dağınık bir eğlence anlayışı zamanla yerini düzenli bir düzene bırakmaktadır. Müziğin içerisindeki kaos toplumu da kaosa sürüklediği, müziğin içerisindeki düzenin ise toplumsal düzeni getirdiği düşünülmektedir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu müziği meslek olarak seçmiş, mesleki müzik eğitim veren kurumlardan mezun

olmuşlardır. Mesleki müzik eğitimi veren kurumların sorumlulukları üzerinde durmalarının bu durumdan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Katılımcılara göre Kültürleme-Kültürleşme Ve Kültürlenme Süreçlerinde Müziğin Rollerini Nelerdir?

Katılımcıların; bireyin kültürel değişiminde (kültürleme-kültürleşme-kültürlenme) müziğin rolleri konusundaki düşünceleri şöyledir: İyi müzik bireyde; müzik bilinci oluşturur, geliştirir ve değiştirir. Böylece birey iyi müzik ile kötü müziği birbirinden ayırt edebilecek, gerçek sanatı ve sanatçıyı tanıyıp, ona göre değerlendirmesini yapacaktır. Müzik bilinci gelişen birey, mesleki müzik eğitimi veren kurumlara daha fazla destek verecek ve bu kurumların daha fazla yeşermesini sağlayacaktır. İyi müzik eğitimi alan amatör bireyler, çocuklar ileriki yaşamlarında müzisyen olmasalar bile, iyi müziği bilen avukat, doktor, mühendis, bankacı olacaklar, bu bireyler müziği bilen, seçen ve ondan yararlanmasını bile kişilere dönüştürüleceklerdir. Kültürlenen bireyler, giderek daha yüksek kültürel ürünlere yönelecek ve kültürleşecekler, başlayan bu karşılıklı etkileşim sonucunda ise kültürlenen bir topluma ulaşacaklardır. Meslek ayırımı yapılmaksızın iyi müziği bilen bireylere vurgu yapılması dikkat çekicidir.

Katılımcılara Göre İhvan-1 Musiki Toplantıları Şehir Ve Sanat İlişkisinde Ne Tür Roller Üstlenmektedir?

Bu alt probleme ait bulguların belirlenmesi için katılımcıların birbiriyle bağıntılı dört soruyu cevaplamaları istenmiştir.

İhvan-1 Musiki toplantılarının şehir sanat ilişkisi kurulmasında nasıl bir rolü vardır? Sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde katılımcıların; toplantıların önemli olduğunu, bireyleri yakınlaştırdığını, kültürlenme sürecinde ilk kültürleştirilen bireyler oluşturduğunu, sanata ve sanatsal ünlere talebin artırdığını, bilgi eksikliklerinin giderildiğini, resmi havadan sıyrılıp müzik ile şehirli elitlerin sıcak bir ortamda buluşmasına yardımcı olduğunu düşündükleri belirlenmiştir.

Katılımcıların; İhvan-1 Musiki toplantılarının şehrin kültürel gelişimini geliştirmede üstlendiği rolü nedir? Sorusuna verdikleri cevaplardan; toplantılar devam ettikçe, şehrin müziksel gelişimine ve değişimine büyük katılarda bulunacağını, toplantılara rektör, rektör yardımcısı, belediye başkanı, vali gibi şehrin önde gelen protokollerinin de katılması gerektiğini, böylelikle, halkın ve sanatçının isteklerini, sorunlarını, dertlerini bu kişilerle paylaşma ve yakınlaşma fırsatı bulunacağını, bireylerin müziksel gelişimleri yanında güncel, popüler, bilimsel bilgilere yönelik gelişimlerinde katkı sağlayacağını düşündükleri belirlenmiştir.

İhvan-1 Musiki toplantıları şehir halkına katkıda bulunurken müziği de katkıda bulunduğu söylenebilir mi? Sorusuna verilen cevaplardan katılımcıların; katkısı olacağını düşündükleri, toplumun nitelikli müziği tanımasına ve tercih etmesine yol açacağını düşündükleri belirlenmiştir. Bununla birlikte bir katılımcının "iyi müzik" vurgusu ise dikkat çekmiştir. Ona göre; "müziğe katkıda bulunduğu söylenemez. Kötü icralar sergilenirse müziğin ve anlayışının daha geriye gitmesi bile söz konusu olabilir."

Katılımcılara göre İhvan-1 Musiki toplantılarının içeriği; tek bir içerik yerine farklı farklı konular, konuşmacılar seçilmeli, hemen her tür müziğin seçkin örneklerini kapsamalı, sohbetle iç içe yürütülmelidir. İyi müzik icra edilmelidir. İnsanların doğru müziğe ulaşma kaynakları azalmıştır. Müzik konuşulmalı, katılımcılar sohbete daha çok katılmalı, daha çok soru cevap şeklinde münazaralar olmalı, dışarıdan getirilen konuşmacı konuklar ve konuları daha dikkatli

seçilmeli, akademik havadan sıyrılmalı ve bu toplantıların mutlaka moderatörleri olmalıdır.

Son olarak katılımcılara bundan sonra yapılacak toplantılara katılıp katılmayacakları sorulmuş ve katılımcıların tamamı bu toplantılara katılmak istediklerini belirtmişlerdir. Birbirleriyle bağıntılı soru ve cevaplar dikkatlice incelendiğinde katılımcıların; ihvan-musiki toplantılarına önem verdikleri, toplantıların sürmesi gerektiğini düşündükleri, şehir halk bütünleşmesinde toplantıların önemli olduğunu vurguladıkları anlaşılmıştır.

10. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Araştırma sonucunda;

Şehir ve sanat ilişkisinde rol oynayan etkenlerin belirlenmesi, İhvan-ı Musiki toplantılarının şehir hayatındaki rolünün belirlenmesine yönelik çalışmada elde edilen verilerin işlenmesinde birbiriyle örtüşen düşünceler ve sonuçlara yer verilmemiştir.

- Şehir ve sanat ilişkisinde; sanatın, sanatçıların, sanat eğitimi veren kurumların önemli olduğu, şehir halkının değişim ve gelişiminde bu unsurların önemli bir etken olarak görüldüğü, sadece birey ve toplumun değil şehre ait tüm unsurların (şehircilik-planlama-çevre temizliği) bu unsurlardan etkilendiği, bireyler ve toplum yanında; zenginlerin, vali, belediye başkanı, üniversite rektörleri vb yöneticilerin şehir ve sanat ilişkisinde önemli roller üstlendiği, kültürlenme, kültürleşme, kültürlenme süreçlerinde de sanat ve sanat kurumlarının önemli roller üstlendikleri,
- İhvan-ı Musiki toplantılarının; şehir sanat ilişkisi kurulmasında rolü olduğu, şehrin kültürel gelişimini geliştirmede etkin bir rol üstlendiği, şehir halkına katkıda bulunurken müziği de katkıda bulunduğunu,
- İhvan-ı Musiki toplantılarının içeriğinin farklı konu ve konuşmacılarla devam etmesi ve merkezde müziğin olması gerektiği,
- Araştırmaya katılanların tamamının toplantılara sürekli katılmak istediği belirlenmiştir.
- Eğitim hiç kuşkusuz günümüz kültür politikalarının en etkin araçlarından biridir. Eğitim artık okul içinde belli kalıplarla değil, doğumdan ölüme ele alınmakta ve sürdürülebilirlik üzerinde durulmaktadır.
- Bugün; insanlar arasında iletişime daha çok değer verilmektedir. Kurum kültürünün gelişmesine önem verilmektedir. İletişim araçları bireyler arasında kopukluğa yol açsa da bilginin daha çok ve daha çabuk yayılmasında önemli roller üstlenmesi bakımından günümüzde önemi daha da artmıştır. Bu araçlar eğitimde de önemli roller üstlenmişlerdir. Gönüllü kuruluşlar, sivil toplum örgütleri, dernekler, vakıflar, sosyal projeler günümüz kültür politikalarının etkin ve verimli gerçekleşmesinde önemlidirler.
- Bugün kimlik oluşturma gayretleri de gözle görülür bir şekilde insanlığın yaşantısında yer edinmiştir. Büyük uluslar, imparatorluklardan daha küçük topluluklardan ve özelden oluşmuş topluluklardan kurulu kimlikler ortaya çıkmıştır. Bu sürecin faydaları ve zararları üzerinde tartışmalar devam etmektedir. Çok kültürlülük politikaları bu süreçte etkin bir biçimde yer almaktadır. Yerel ve alt kültürlerin korunması politikaları bazı yer ve zamanlarda "ayrışmanın" vesilesi olarak görülmüş ve uygulanmıştır. Oysa bu unsurlar bireylerin ve toplumların

iletişimlerinde, birbirlerini tanıma, kendi kültürlerini yaşatma yolunda etkin olarak değerli unsurlar olarak görülmelidir.

- İhvan-ı Musiki toplantıları katılan herkesin davranışlarını ve dünya görüşlerini kabul eden bir anlayışla düzenlenmelidir.
- Günümüz bilgi ve iletişim toplumunda İhvan-ı Musiki benzeri toplantılar kültürel birikimi besleyip geliştireceğinden farklı şehirlerde de düzenlenerek geliştirilmelidir. Ayrıca müzik kültürünün gelecek kuşaklara aktarımına da yardımcı olacaktır.
- Müziğin ve sanatın bireysel, kültürel, toplumsal, eğitimsel ve ekonomik işlevlerinin gerçekleşmesine katkı sağlayacak bu toplantılara değer verilmelidir.
- Şehir yaşamı ve kültürüne yön veren özellikle yöneticilerle kültür ve sanat insanlarının sanat yoluyla iletişim kurabilmesi için bu toplantılar önemsenmeli ve çoğaltılmalıdır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Artut, K., (2009). Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri, (6. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Birol, B., (2002). "Toplumsal Yapılanmayla Kültürel ve Müziksel Gelişim Arasındaki İlişki", Türkiye'de Müzik Sempozyumu, Sevdâ Cenap And Vakfı Yayınları, Ankara.
- Cuvillier, M., (1971). Manuel de Philosophie, Çev: Faik Dranz, Felsefe Kılavuzu, İstanbul.
- Çetinkaya, Y., (1995). İhvân-ı Safâ'da Müzik Düşüncesi, İnsan Yayınları, İstanbul
- Ekiz, D., (2003). Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş. Anı Yayıncılık, Ankara
- Erkan, H. ve Erkan, C., (1998). Kültür Politikamızda Yeni Boyutlar, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara
- Demirel, Ö., (1993). "Eğitim Terimleri Sözlüğü", Usem Yayınları: Ankara.
- Fubini, E., (2006). "Müzikte Estetik" Çev: Fırat Genç, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara
- Giddens, A., (2008). Sosyoloji, Kırmızı Yayınları, Yayıma Hazırlayan: Cemal Güzel, İstanbul.
- Güven, S., (1999). Toplum Bilim, Ezgi Kitabevi, Bursa.
- Güvenç, B., (2010). İnsan ve Kültür, Boyut Yayıncılık, İstanbul.
- Güvenç, B., (2007). Kültürün abc'si, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- İslam Ansiklopedisi, (1993). 5. Cilt, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul
- Kaplan, A., (2008). Kültürel Müzikoloji, Bağlam Yayıncılık, İstanbul
- Kaptan, S., (1989). Bilimsel Araştırma Gözlem ve Teknikleri. Tekişik A.Ş., Ankara.
- Karasar, N., (1994). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd., Ankara
- Küçükahmet, L., (2003). Öğretimde Planlama Değerlendirme. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- San, İ., (2010). Sanat Eğitimi Kuramları, (3. Baskı). Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Say, A., (2002), Müzik Tarihi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

- Say, A., (2007) "Müzik Yazıları" Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sönmez, V., (2011). Eğitim Felsefesi, Anı Yayıncılık, Ankara
- Uçan, A., (1996). Müzik Eğitimi. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Uçan, A., (1994). "Müzik Eğitimi", (2. Basım) Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Uçan, A., (2005). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*, (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi.